

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 5Ps/4/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1723200397
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Štiglicová
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2023:1723200397.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Pezinok vo veci spôsobilosti na právne úkony vyšetrowaného: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. X, D., t.č. Psychiatrická nemocnica Philippa Pinela Pezinok, Malacká cesta č. 63, Pezinok, zastúpený v konaní procesným opatrovníkom A. E. C., nar. XX.XX.XXXX, zamestnankyňa PNPP Pezinok, o návrhu Okresnej prokuratúry Pezinok, F. G. X, H., na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony vyšetrowaného, takto

rozhodol:

I. Súd obmedzuje vyšetrowaného A. B., narodeného XX.XX.XXXX, trvale bytom: C. X, D., toho času: Psychiatrická nemocnica Philippa Pinela Pezinok, Malacká cestá č. XX, H. spôsobilosti na právne úkony v tomto rozsahu:

- v právnych úkonoch, akými sú uzatváranie zmlúv a dohôd,
- v jednostranných právnych úkonoch, vyhlásenia, ktoré by vyšetrowaného zaväzovali k plneniu materiálnych alebo finančných povinností,
- pri preberaní doporučených listových zásielok a reagovaní na tieto zásielky, oznámenia, rozhodnutia alebo výzvy orgánov štátnej správy a samosprávy,
- zabezpečovanie bývania, zdravotnej a sociálnej starostlivosti,
- nakladanie s finančnými prostriedkami nad 50 euro mesačne

II. Súd ustanovuje A. B., narodenému XX.XX.XXXX, trvale bytom: C. X, D., toho času: Psychiatrická nemocnica Philippa Pinela Pezinok, Malacká cestá č. XX, H., opatrovníka : Miestny úrad Bratislava Dúbravka, Žatevná 2, Bratislava, ktorý bude obmedzeného na právne úkony zastupovať v rozsahu právnych úkonov, ktoré sú vyšpecifikované v tomto rozsudku.

III. Opatrovník je povinný podávať písomnú správu o výkone funkcie opatrovníka príslušnému súdu vždy k 30.6. a k 31.12. v každom kalendárnom roku, počnúc rokom 2023.

IV. Súd nepriznáva štátu náhradu trov znaleckého dokazovania.

V. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 01.03.2023 bol tunajšiemu súdu doručený návrh Okresnej prokuratúry Pezinok na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony A. B., narodeného XX.XX.XXXX, trvale bytom: C. X, D., toho času: Psychiatrická nemocnica Philippa Pinela Pezinok, Malacká cestá č. 63, Pezinok. Z návrhu vyplýva, že rozhodnutím Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 2Nt/9/2021 zo dňa 23.06.2021 bol vyšetrowanému nariadený výkon ústavného ochranného psychiatrického liečenia v PNPP Pezinok. Navrhovateľ uviedol, že vyšetrowaný trpí závažnou duševnou poruchou s dopadom na jeho socioekonomické fungovanie. Navrhovateľ uviedol, že má za to, že v danom prípade sú naplnené formálne podmienky na podanie

návrhu na začatie konania o posúdenie dôvodov na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony A. B.. V prvom rade poukázal na správy Psychiatrickej nemocnice Philipa Pinela v Pezinku, ako aj na v prílohe predložené znalecké posudky, konkrétne z posudku MUDr. Klaudivy Stanislavovej z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, ktorá v svojich záveroch konštatuje, že A. B., nar. 09.05.1977 v minulosti trpel a trpí duševnou chorobou paranoidnou schizofréniou a navrhla mu nariadiť ochrannú psychiatrickú liečbu ústavnou formou. Z vyššie uvedeného vyplýva, že na strane Okresnej prokuratúry Pezinok jednoznačne existuje právny záujem na obmedzení spôsobilosti na právne úkony osoby A. B., a to predovšetkým z dôvodu ochrany záujmov samotného A. B..

2. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania a oboznámil sa so správou od lekárov vyšetrovaného a znaleckým posudkom vypracovaným znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria.

3. Okresný súd Pezinok uznesením, sp. zn. 5Ps/4/2023-47 zo dňa 17.05.2023 ustanovil vyšetrovanému procesného opatrovníka, A. E. C., nar. XX.XX.XXXX, zamestnankyňu PNPP Pezinok, ktorá s ustanovením do funkcie procesného opatrovníka vyjadrila svoj písomný súhlas.

4. Súd uznesením zo dňa 14.07.2023, sp. zn. 5Ps/4/2023-65 nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria. Zo záverov znaleckého posudku č. 73/2023 zo dňa 18.07.2023 súdneho znalca MUDr. Klaudivy Stanislavovej vyplýva, že vyšetrovaný trpí závažnou duálnou duševnou diagnózou a to Paranoidnou schizofréniou s postprocesuálnym defektom osobnosti a obsedantno-kompulzívnou poruchou. Ide o ochorenia, ktoré nie sú prechodného charakteru.. Ide o chronické celoživotné ochorenie s nepriaznivým dopadom na psychosociálne fungovanie, ktoré sa prejavuje zúženým kontaktom s realitou, zníženou kritičnosťou, rôznymi psychotickými prejavmi, ako sú poruchy vnímania v zmysle halucinácií, poruchy myslenia s paranoidne-persekučnými bludmi s dopadom na poruchy konania, často bizarného charakteru, s nekritičnosťou, anosognosziou, ako aj s neschopnosťou samostatnej extramurálnej existencie, pričom sa nedá očakávať zlepšenie jeho duševného stavu ako i psychosociálneho fungovania.

5. Na pojednávaní konanom dňa 13.09.2023 sa nezúčastnil navrhovaný opatrovník – Mestská časť Dúbravka, ktorý svoju neúčasť ospravedlnil a súhlasil s tým, aby súd pojednával a rozhodol v jeho neprítomnosti na základe vypracovaného znaleckého posudku. Na pojednávaní súdna znalkyňa uviedla, že si stojí za závermi podaného znaleckého posudku, posudzovaného osobne vyšetrila počas hospitalizácie v PNPP Pezinok, kde menovaný od 08.03.2021 vykonáva ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou. K osobe vyšetrovaného uviedla, že ide o 45 ročného bezdetného, slobodného muža, sociálne neukotveného, invalidného dôchodcu z dôvodu duševnej poruchy. Menovaný je od detstva v psychiatrickej starostlivosti, najskôr pre neurózu a OCD a neskôr pre paranoidnú schizofréniu. Z dôvodu tejto diagnózy a nekritičnosti k svojmu ochoreniu a svojvoľnému vysadzovaniu liekov, bol opakovane psychiatricky hospitalizovaný. V klinickej symptomatológii je u neho zistená bludná nálada vo vnímaní halucinácie, myslenie je paranoidne perzekučné, prítomné sú kverulačné postoje. Dôležitá je jeho nekritičnosť k ochoreniu, ktorá ho vedie k neužívaniu liekov. Poruchy vnímania a myslenia mali dopad na bizárne poruchy správania ktoré bolo časté skratové, impulzívne a agresívne. Počas vyšetrenia u pacienta pretrvával nekritický postoj k ochoreniu. Necíti sa byť duševne chorý, nemá pocit potreby užívania liekov. Vzhľadom k diagnóze paranoidná schizofrenia ktorá je celoživotná s potrebou pravidelných kontrol a medikácie znalkyňa navrhla, aby súd obmedzil vyšetrovaného spôsobilosti na právne úkony tak, ako je uvedené v znaleckom posudku, nakoľko menovaný nie je schopný samostatnej autonómie, nie je schopný samostatného psychosociálneho fungovania a veľmi vhodné je preňho umiestnenie do sociálneho zariadenia. Znalkyňa navrhla, aby menovaný bol obmedzený spôsobilosti na právne úkony v rozsahu zdravotnej starostlivosti, v rozsahu manipulovania s finančnými prostriedkami do 50 euro. Vyšetrovaný nie je schopný vystupovať pred orgánmi štátnymi a správnymi orgánmi a vo vzťahu majetku nie je schopný samostatne uzatvárať akékoľvek zmluvy. Navrhovateľ – prokurátor Okresnej prokuratúry Pezinok a procesný opatrovník vyšetrovaného zhodne uviedli, že súhlasia v plnom rozsahu so znaleckým posudkom. Vyšetrovaný uviedol, že nesúhlasí so závermi znaleckého posudku.

6. Podľa § 8 ods. 1 Občianskeho zákonníka spôsobilosť fyzickej osoby vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti (spôsobilosť na právne úkony) vzniká v plnom rozsahu plnoletosťou.

7. Podľa § 10 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopná robiť právne úkony, súd ju pozbaví spôsobilosti na právne úkony.

8. Podľa § 10 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopný robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jeho spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

9. Podľa § 2 ods. 1 a ods. 2 Civilného mimosporového poriadku na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

10. Podľa § 248 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277.

11. Podľa § 248 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

12. Podľa § 251 Civilného mimosporového poriadku trovy dôkazov platí štát.

13. Podľa § 274 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku v rozhodnutí, ktorým ustanovuje opatrovníka, súd vymedzí rozsah opatrovnických práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.

14. Podľa § 275 Civilného mimosporového poriadku súdom ustanovený opatrovník vykonáva svoje práva a povinnosti riadne a dbá na pokyny súdu.

15. Podľa § 277 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku súd dohliada na spôsob výkonu funkcie opatrovníka.

16. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony vyšetrovaného a ustanovenia opatrovníka vyšetrovanému je dôvodný. Z vypočutia účastníkov a zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že vyšetrovaný trpí psychickými poruchami, ktoré sú trvalé a do budúcnosti sa nedá očakávať zlepšenie, nie je schopný robiť samostatne právne úkony. Preto súd vyšetrovaného obmedzil v spôsobilosti na právne úkony tak, že nie je schopný vykonávať právne úkony, akými sú uzatváranie zmlúv a dohôd, vyhlásenia, ktoré by vyšetrovaného zaväzovali k plneniu materiálnych alebo finančných povinností, nakladať s finančnými prostriedkami nad 50 eur mesačne, preberať doporučené listové zásielky a reagovať na tieto zásielky, (oznámenia, rozhodnutia alebo výzvy orgánov štátnej správy a samosprávy) a zabezpečovať si bývanie a zdravotnú a sociálnu starostlivosť.

17. Vzhľadom na vykonané dokazovanie súd považoval za potrebné ustanoviť vyšetrovanému opatrovníka, v právnych úkonoch, v ktorých obmedzil jeho spôsobilosť na právne úkony, pričom vyhovel návrhu a za opatrovníka ustanovil vyšetrovanému Miestny úrad Bratislava Dúbravka.

18. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Súd rozhodol o trovách konania podľa citovaného § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Pezinok. (§ 357 Civilného sporového poriadku, a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku)

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis. (§127 ods. 1 Civilného sporového poriadku)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. (§127 ods. 2 Civilného sporového poriadku)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 Civilného sporového poriadku)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 Civilného sporového poriadku)

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku).